

EVALUERING AF PROJEKT BØRN I TRIVSEL

SELVHJÆLP FREDERICIA-MIDDELFART

2019-2023

(ID 129242)

Med støtte fra

TrygFonden

INDHOLDSFORTEGNELSE

OPSUMMERING	s. 2
PROJEKTFORLØBET 2019 – 2023 (OVERORDNET)	s. 2
2019.....	s. 3
2020.....	s. 3
2021.....	s. 4
2022.....	s. 4
2023 s.....	s. 5
SAMLEDE ERFARINGER MED PROJEKT BØRN I TRIVSEL	s. 6
FLEKSIBELT PROJEKT.....	s. 6
GRUPPELEDERNE.....	s. 6
MATERIALER.....	s. 7
EFFEKT OG EVALUERINGER.....	s. 7
UDPLUK AF EVALUERINGER FRA BØRNENE.....	s. 8
UDPLUK AF EVALUERINGER FRA FORÆLDRENE.....	s. 8
CORONA SATTE SIT PRÆG	s. 9
ANDRE UDFORDRINGER.....	s. 9
GODE ERFARINGER.....	s. 9
BØRN I TRIVSEL 2.0	s. 10
ØNSKER FOR FREMTIDEN	s. 10
BILLEDER FRA BØRN I TRIVSEL 2019-2023	s. 11

OPSUMMERING

Det er med pilotprojektet "Børn i trivsel", lykkedes at få trivselsgrupper i gang på skoler i Fredericia-og Middelfart kommune i projektperioden 2019-2023.

Der er i projektperioden:

- kommet 9 trivselsgrupper i gang
- 81 børn har i alt deltaget i et trivselsgruppeløb
- 4 skoler har i alt deltaget i projektet; to skoler i Middelfart Kommune og to skoler i Fredericia Kommune -af to omgange.
- der har været flest trivselsgrupper for børn på mellemtrinnet, dernæst udskoling og indskoling
- de fleste trivselsgrupper har været omkring temaet "generel trivsel", dernæst "skilsmisse", "stille piger", "trivsel og følelser" og "nye venskaber på tværs af klassetrin"

PROJEKTFORLØBET 2019 – 2023 (overordnet)

2019

Vi brugte efteråret 2019 på udarbejdelse af informationsmateriale, møder med sparrings -og samarbejdspartnere (bl.a. Middelfart -og Fredericia Kommune), rekruttering af frivillige og dialog med interesserede skoler fra både Fredericia -og Middelfart Kommune. Målet var at starte fire trivselsgrupper op primo 2020.

Krogsager Skole i Fredericia Kommune og Båring og Nr. Åby skole i Middelfart Kommune sagde ja tak til trivselsgrupper. Alle skoleledere meldte tilbage, at behovet for trivselsgrupper var der, da de også oplever flere og flere børn der ikke trives.

Vi valgte at begynde med trivselsgrupper for skilsmissebørn, da der er mange skilsmissebørn, og da erfaringer fra både Selvhjælp Vejle, Silkeborg og Horsens meldte ud, at det var godt at begynde med grupper for skilsmissebørn.

I dec. 2019 afholdt vi den første gruppelederuddannelse for frivillige, lærere/pædagoger. Frivillige og lærere blev efterfølgende matchet, og de var alle klar til at starte trivselsgrupper jan./feb. 2020.

2020

Krogsager Skole og Båring Skole meldte i jan. 2020 desværre ud, at de (imod al forventning) havde svært ved at indhente samtykke fra forældre til deres børns deltagelse i en skilsmissegruppe. Båring Skole ville i stedet

starte en gruppe op for "stille piger", men havde også svært ved at få børn nok hertil. Der kom derfor aldrig trivselsgrupper i gang på Båring Skole.

Krogsager Skole ville i stedet prøve en trivselsgruppe for børn i indskoling, hvor temaet skulle være "trivsel og følelser". Efter lidt begyndervanskeligheder og en corona-nedlukning i marts, startede Krogsager Skole gruppen op i okt. 2020.

To grupper kom i gang i feb. 2020 på Nr. Åby Skole, for skilsmissebørn. Den ene gruppe med børn fra mellemtrinnet, og den anden gruppe med børn fra udskoling. De nåede lidt over halvvejs i forløbet inden corona-nedlukningen i marts. Grupperne startede op igen efter sommerferien 2020 – dog med løbende pauser pga. corona-restriktionerne. Nr. Åby afsluttede derfor først deres grupper i nov. 2020.

I juni 2020 blev der afholdt møde med Kirstinebjergskolen, der havde interesse i at starte trivselsgrupper op for skilsmissebørn i skoleåret 2020/2021. I sep. 2020 afholdt vi endnu en gruppelederuddannelse for lærere og frivillige. Kirstinebjergskolen startede efterfølgende tre trivselsgrupper op i efteråret 2020; to grupper for børn på mellemtrinnet og en gruppe for piger i udskoling. Temaet for alle tre grupper var "trivsel og følelser". Da børnene pga. corona-restriktioner ikke måtte blandes på tværs af klassetrin, var det svært at få børn nok til skilsmissegrupper, og for børnene på mellemtrinnet valgte skolen at køre de to trivselsgrupper klassevis for i alt 14 deltagende børn i hver gruppe.

2021

2021 var præget af corona-nedlukninger og restriktioner. Derudover gik projektleder på barsel i 2021, og der blev ansat en barselsvikar fra april 2021 til april 2022, hvilket også satte projektet lidt i stå.

Krogsager Skole afsluttede deres forløb i 2021 efter løbende nedlukninger.

De tre trivselsgrupper på Kirstinebjergskolen nåede kun halvvejs i forløbene pga. nedlukningerne. I 2021 forsøgte vi at få grupperne i gang igen, så de kunne køre forløbene færdige, men det var desværre ikke muligt. Skolernes fokus var på andet efter løbende nedlukninger, og det var stadig ikke muligt at blande børnene på tværs af klassetrin. Skolen havde også erfaret, at det ikke var særlig gunstigt at have 14 børn i hver trivselsgruppe– der var for meget uro, og de opnåede ikke at skabe det trygge rum, hvor hvert deltagende barn kunne blive set og hørt.

2022

I august 2022 blev der afholdt gruppelederuddannelse for nye trivselsgrupeledere.

Der kom efterfølgende i hhv. okt. og nov. 2022 to trivselsgrupper i gang; endnu en gruppe på Krogsager Skole – denne gang for børn på mellemtrinnet for ”stille piger” og endnu en gruppe på Kirstinebjergskolen – også for børn på mellemtrinnet, hvor temaet denne gang var ”nye venskaber på tværs af klassetrin”, for børn, der savnede nye venskaber.

Den tredje gruppe, som der var planer om at starte op på Kirstinebjergskolen, skulle have været for børn, der har en forælder siddende i fængsel. Det var dog desværre ikke været muligt at få samtykke til det fra forældrene. Endvidere meldte læreren efterfølgende ud, at tiden til at starte en trivselsgruppe op, desværre ikke var til det alligevel.

2023

Grupperne på Krogsager Skole og Kirstinebjergskolen blev afsluttet i hhv. jan. og feb. 2023.

Der blev afholdt endnu en gruppelederuddannelse i feb. 2023, hvor Fænøsund Friskole og Vestre Skole deltog, som to nye skoler. Vestre Skole ville have haft to trivselsgrupper i gang, men endte med kun at få én trivselsgruppe i gang, da den ene lærer ikke kunne finde tiden til det alligevel. Gruppen, der kom i gang i marts 2023, var for børn på mellemtrinnet, og temaet var ”stille piger”. Fænøsund Friskole meldte efterfølgende ud, at de grundet andre prioriteringer desværre ikke havde tid til at opstarte en trivselsgruppe alligevel. Gruppen afsluttes august 2023.

Den 1. juni blev der afholdt et fagligt oplæg med Carsten Møller, der er uddannet folkeskolelærer, inklusionsvejleder og traumeterapeut og som har været med til at udvikle FACE:IT-tavlerne, som er et redskab der er blevet brugt i nogle af trivselsgruppeforløbene, når børnene skulle tale om svære følelser. Invitationen var for trivselsgruppeledere, og lærere/pædagoger fra andre skoler i både Fredericia -og Middelfart Kommune var også inviteret med. Oplægget handlede om hvordan gruppeledere i trivselsgrupper kan understøtte børnenes følelsesmæssige udvikling, og hvordan de gennem leg, aktiviteter og spil kan hjælpe børn med at lære deres følelser at kende og få bearbejdet nogle af de ting, der kan være svære. Det var et rigtig godt oplæg, som gav deltagerne mange inspirationer til, hvordan de understøtte børnenes trivsel.

SAMLEDE ERFARINGER MED PROJEKTET

FLEKSIBELT PROJEKT

Projektet har vist sig fleksibelt og nemt at tilpasse den enkelte skole. Visitationsmodellen har overvejende været den samme på de enkelte skoler, hvor klasselærer og AKT-lærere har opfordret børnene til deltagelse med forældres samtykke. Fælles for alle trivselsgrupper er, at de også har ligget enten i skoletiden eller i forlængelse af skoletiden, hvilket har været en fordel for børnene, særligt i indskoling og på mellemtrinet. Fremadrettet vil Selvhjælp åbne op for muligheden for at tilbyde trivselsgrupper for børn i udskoling i Selvhjælps egne lokaler, hvor man ikke nødvendigvis er i gruppe med andre børn fra samme skole. Dette er også blevet efterspurgt.

Temaerne i trivselsgrupperne har været relativt snævre med fokus på især "generel trivsel", men der vil fremadrettet tænkes i mange andre temaer. Det har været en fordel, at projektet appellerer til en bred elevgruppe, det øger muligheden for at samle børn til trivselsgrupper alt efter behov.

Alle grupper har hvert kørt et forløb på 10 gange (undtagelsesvis de tre grupper, der kun nåede halvvejs). Muligheden i projektet har også været at køre grupperne kontinuerligt igennem skoleåret, men lærerne har tilbagemeldt, at de helst vil køre 10 gange, således at nye børn kan få mulighed for at komme med i et andet trivselsgruppeforløb. På denne måde favnes flere børn i tilbuddet.

GRUPPELEDERNE

Selvhjælp har i projektet været spændte på, hvordan lærerne har taget imod dét at skulle samarbejde med en frivillig, men det er gået over al forventning. Samarbejdet mellem frivillige og ansatte gruppeledere er gået godt i projektet; gruppelederne har generelt suppleret hinanden godt, og sparringen imellem hinanden har været en kvalitet. Der har været fokus på forventningsafstemning inden opstart af trivselsgruppe samt afsat tid til møder gruppelederne imellem, både før og efter hver enkelt mødegang i grupperne. Her har de reflekteret over egen praksis, talt om hvordan det er gået og om der har været noget/nogle børn, som de skulle være opmærksomme på til næste gang. På den måde er kommunikationen og samarbejdet mellem gruppelederne blevet styrket.

Lærerne har sat stor pris på at møde børnene på en anden måde. Det har også for børnene været positivt, at der har været en frivillig gruppeleder med. Børnene har gennem den frivillige oplevet, at tilbuddet ikke er skole, og den frivillige gruppeleder har med sin deltagelse vist, at der er nogen, der vil dem, selvom de ikke har fået løn for det. En frivillig gruppeleder oplevede, at nogle børn havde nemmere ved at fortælle hende noget, end til læreren.

Alle gruppeledere har gennemført gruppelederuddannelsen for nye gruppeledere. Det har også gjort det nemmere at matche gruppelederne inden gruppestart. Alle gruppeledere i projektet har været kvinder, og lærerne har overvejende været AKT-lærere, der i forvejen arbejder med trivsel på skolen.

Alle frivillige gruppeledere har deltaget i supervision. Der var et behov for, at de frivillige gruppeledere mødtes til supervision uden lærerne. På den måde havde de nemmere ved at tale om netop dét at være frivillig i en trivselsgruppe på en anden måde, end hvis lærerne havde deltaget. Det er dog også en stor fordel, at alle gruppeledere deltager i supervision.

MATERIALER

Gruppelederne fik hver tildelt en trivselstaske med materialer til brug i trivselsgruppen; bl.a. dialogspil, humørbolde, samtalekort, FACE:IT-tavler og idémappe med lege og øvelser. Alle materialer skulle hjælpe den gode samtale på vej i trivselsgrupperne. De fleste af materialerne har mest henvendt sig til børnene i indskoling og på mellemtrinnet, men i disse grupper har der også været mest brug for lege og forskellige øvelser til at sætte ord på tanker og følelser. Materialerne har været til stor hjælp for gruppelederne.

EFFEKT OG EVALUERINGER

Vi kan ikke dokumentere, at trivselsgrupperne har forhindret psykologiske udredninger af elever, ej heller kan vi dokumentere effekten af tidlig indsats på nuværende tidspunkt. Men der har undervejs været børn, der har været reserverede og hæmmede, som pludseligt har åbnet sig op og nu hviler mere i sig selv. Samtidig med har alle evalueringer været positive, og mange børn og forældre har ønsket, at tilbuddet kunne fortsætte. Både børn, gruppeledere og forældre har evalueret på trivselsgruppeforløbene (med undtagelse af de tre grupper, der nåede halvvejs).

Gruppelederne har oplevet, at børnene har været glade for at være i trivselsgrupperne; at de har været trygge og at de igennem forløbet har fået et større kendskab til hinanden og efterhånden har turde fortælle mere til hinanden. Det er i trivselsgrupperne lykkedes at forene både alvor og sjov og gøre det trygt og hyggeligt for børnene at deltage. Det har de mange lege og øvelser bidraget til, men også dét, at gruppelederne har prioriteret de gode pauser i gruppen med bl.a. lidt frugt, kakao og løse snakke. Både det sociale og det legende har fremmet trygheden og fællesskabet i gruppen.

Gruppelederne har ligeledes oplevet en stor forskel fra de første gange børnene kom i gruppen til senere i forløbet. En gruppeleder har bl.a. fortalt, at børnene de første par gange blev fulgt til og fra klassen af læreren, til de senere bare kom løbende af sig selv. Børnene har været glade for fællesskabet, og det har været tydeligt, at de var ivrige efter at komme i gang.

Børnene kunne have forskellige udfordringer, men fælles for dem var, at de havde brug for ro, for lidt ekstra opmærksomhed og for at blive set og spejlet i dét, de hver især stod i. Det har de fået i trivselsgruppen.

UDPLUK AF EVALUERINGER FRA BØRN

- "Det er dejligt at komme her"
- "Det har været sjovt med de aktiviteter, vi har lavet"
- "Det er fedt og hyggeligt at sidde og snakke, man får åbnet op"
- "Jeg har fået nye venner"
- "At tale om tingene og høre, at jeg ikke er den eneste"
- "Jeg har mødt andre børn med problemer, som fortæller"
- "At vide, at man ikke er den eneste der har det svært og at det er okay at have det svært"
- "Det har betydet en del for mig at være med i trivselsgruppe fordi det er rart at vide at man ikke er den eneste der har det svært"
- "Jeg synes det har været dejligt at jeg ikke er den eneste som synes det er svært at gå i skole"
- "At være med i fællesskabet"
- "At have været sammen"

UDDRAG AF EVALUERINGER FRA FORÆLDRE:

- "Hun er blevet mere åben, lettere at snakke med omkring hvordan hun har det"
- "Han har haft stor gavn af at vide det ikke kun er ham, der går med spekulationer omkring, at vi er skilt"
- "At han vil være hos sin far. Det ville han ikke i en periode"
- "At han har haft et sted at snakke om de svære ting"
- "At hun har kunnet snakke med andre i samme situation. Samt måske bedre forstå tingene"
- "Hun kunne tale ud om tingene der sker hjemme, uden frygt for at såre nogen"
- "Styrket selvværd"
- "Hun er begyndt at sætte lidt flere ord på sine følelser derhjemme (...) Gruppen har været god for hende. Jeg ønsker at hun fortsætter"
- "Han er blevet mere glad for at komme i skole"
- "At han har fået en ny ven"

CORONA SATTE SIT PRÆG

Projekt "Børn i trivsel" har desværre været præget af corona-epidemien. Der blev derfor også søgt TrygFonden om forlængelse af projektperioden, der oprindeligt var sat til at blive afsluttet sep. 2022, hvilket TrygFonden imødekom.

De mange nedlukninger og restriktioner besværliggjorde projektet og gjorde hele projektperioden meget ustabil. Det resulterede bl.a. i, at der ikke kom så mange trivselsgruppeforløb i gang som forventet. Skolerne har gentagne gange været lukkede, børnene måtte ikke blandes på tværs af klassetrin, og nogle trivselsgrupper nåede kun halvvejs i forløbet. Det ustabile forløb har dog desværre også besværliggjort muligheden for at få indsatsen forankret på skolerne. Derudover gik projektleder på barsel i 2021-2022, hvilket også satte sit præg på projektet.

ANDRE UDFORDRINGER

Det var forventeligt, at nogle forældre ville være forbeholdne over for tilbuddet; bl.a. i forhold til, hvad der mon kunne blive talt om i trivselsgrupperne. Det har derfor i nogle tilfælde været en udfordring at få samtykke fra forældrene til deres børns deltagelse i en trivselsgruppe. Vi oplevede det med Båring Skole og Krogsager Skole ift. skilsmissegrupper og med Kirstinebjergskolen ift. en gruppe for børn, der har en forælder siddende i fængsel. Det resulterede i, at disse grupper ikke kom i gang som planlagt.

I andre tilfælde har enkelte lærere alligevel ikke haft tiden til at starte en trivselsgruppe op, også selvom de havde sagt ja til det i første omgang og deltaget i gruppelederuddannelsen. Dette har naturligt også sat sit præg på det samlede antal af trivselsgruppeforløb i projektet.

Udfordringer som disse er kun forventelige i løbet af en projektperiode. Selvhjælp kan kun blive klogere på, hvordan vi fremadrettet kan undgå eller mindske, at dette sker; både ift. præsentationen af tilbuddet samt kommunikationen til forældrene, så de er mere trygge ved tilbuddet og ift. skolerne, så det så vidt som muligt sikres, at indsatsen prioriteres.

GODE ERFARINGER

På trods af udfordringerne, fik Selvhjælp dog mange gode erfaringer med projektet, der også fint supplerer den trivselsindsats, som skolerne i forvejen arbejder med. Børnene, der har deltaget i trivselsgrupperne, har evalueret meget positivt tilbage, ligeledes har forældre og gruppeledere. Der har været et godt samarbejde med de deltagende skoler, der også har været glade for indsatsen og samarbejdet med de frivillige gruppeledere. Middelfart -og Fredericia Kommune har løbende fulgt projektet og været meget positive over for tilbuddet.

BØRN I TRIVSEL 2.0

Selvhjælp har derfor i april 2023 ansøgt TrygFonden om en bevilling til "Børn i trivsel 2.0", fordi vi har erfaret, hvor vigtig indsatsen er for børnene, hvilken forskel et trivselsgruppeforløb gør for børnene og fordi vi stadig ser rigtig gode muligheder i projektet ift. forankring. Samtidig med vil vi gerne have muligheden for at udvikle projektet i en mere stabil periode, med de gode erfaringer vi allerede har fået og dermed se, hvad vi kan nå fremadrettet. Indsatsen er alt for vigtig til at stoppe med den nu. Vi er derfor meget glade for, at TrygFonden har imødekommet vores ansøgning.

ØNSKER FOR FREMTIDEN

Det er fremover i projekt "Børn i trivsel 2.0" vigtigt med et bredt samarbejde i både Fredericia -og Middelfart Kommune. Trivselsgrupperne spiller ind i Fredericia -og Middelfart Kommunes generelle fokus på trivsel hos børn og unge, hvor ønsket er, at alle skoleelever trives og bliver en del af betydningsfulde fællesskaber. Derudover er ønsket også en skole, der inddrager omverdenen; herunder foreningslivet. Trivselsgrupper er derfor et godt eksempel på samskabelse, hvor kommunen og civilsamfundet har et tæt og ligeværdigt samarbejde, der er givende for begge parter.

Gennem projekt "Børn i trivsel", har Selvhjælp oplevet, at der er opbakning til trivselsgrupper fra både kommunerne og skolerne. Målet er derfor også en forankring af trivselsgrupper i Selvhjælp i samarbejde med skoler i både Fredericia og Middelfart Kommune. Det er derfor vigtigt, at der nedsættes en styregruppe mellem Selvhjælp, skoler og hver kommune, der kan følge projektet og løbende forventningsafstemme. Styregruppen vil bl.a. bestå af fagchefer på børne -og unge området i både Fredericia -og Middelfart Kommune. Selvhjælp vil gerne sætte trivselsgrupper endnu mere i fokus på skolerne ift. prioritering og resurser. Det er derfor også vigtigt med en tættere inddragelse af sundhedsplejen, pædagoger, akt-medarbejdere, klasselærere, skoleledere og gruppeledere generelt, som alle skal bære projektet frem.

BILLEDER FRA BØRN I TRIVSEL SEP. 2019 – AUG. 2023

Grupelederuddannelse 2022

Humørbolde er brugt i grupperne

Grupelederuddannelse 2020

Grupelederuddannelse 2019

Samtalekort er blevet flittigt brugt

Glade grupeledere 2020